

Den Tillid, vor Comune har viist os

Taler

Christopher Mathias Rønneberg

Dato

31 juli 1838

Sted

Larsnes

Omstendigheter

Ordførerens tale til åbningen av første møte i Sandøe Sogns Formandskab og Repræsentantskab

- 1 Da det er den første Gang denne Forsamling sammentræder, vil jeg ikke undlade i Simpeltid at fremføre nogle Ord.

- Det er vel enhver bekjendt at Aaret 1814 er det merkværdigste i Norges
- 5 Historie, da Landet den Gang blev et frit selvstændigt Rige, og Folket kunde selv af sin egen Midte vælge De som De ønskede, at give sig Love, og forfatte Pligter og Forholdsregler for De der skulle grundfæste dem og at Skatter og Utreksler ikke kunne paalægges til Staten med mindre disses Samtykke. Saaledes er vor Grundlov af 17. May og nærmere bestemt 4de Novbr. 1814. Vi har
- 10 (Grund til at) takke for dette Gode og som er bekjendt over hele Europa for et Mesterværk og tjener nu til Rettesnor for andre Nationer; dernæst er Aaret 1837 det mærkeligste som vides og som saadan optaget i Historien, hvor Folket i vores Land fik en endnu mere udvidet Frihed, da De ogsaa selv kan bestemme sine Comune Udgifter og faae istandbragt de Indretninger de finder tjenlige for sit
- 15 Distrikt. Dette er os givet ved Formandskabsloven af 14de Januar 1837.

- Jeg ved om der gives mange som har imod denne Lov; men hvilken Lov har ikke sine Mangler, thi intet Menneskeværk er fuldkommen. Formandskabs Loven troer mange mindre oplyste giver Formandskabet en Frihed at give -
- 20 Love, saa langt strækker ikke Formandskabernes Rettighed; dette vilde Forsamlingen erindre sig, men derimod at Loven efterkommes og paasee at Communen ikke belastes med unyttige Udgifter og at de Communen tilhørende Penge ordentlig forvaltes, at Sædelighed og Vindskibelighed opvoxer og at den opvoxende Ungdom ordentlig opdrages og oplæres, jeg talte egentlig
- 25 om at Communen ikke betynges med unyttige Udgifter - dette er noget som Formændene og Repræsentanterne nøie maa drøfte, thi at spare og spare er to, thi at bruge altfor meget unyttig Sparsommeligheds Aand fører heller ikke til

det bedste Resultat, thi man kan ofte spare paa 1 Sk. og lade Daleren gaa.

30 Saaledes er det enhver af os sin Pligt at handle med Bestemthed og efter bedste Overlæg, at ikke lade sig lede eller føre efter Andre, men kun følge sin Overbevisning; det er saaledes frit for enhver under Forretningen at fremsige paa en beskeden Maade sin Mening og yttre sine Tanker og ikke bagefter at komme med utidig Tale.

35

Jeg tilstaaer mig alt for læg og tillige er jeg sadt i den Stilling at Tiden levnes mig lidet, at gavne som jeg ønskede for min Commune der har viist mig den Agtelse at udkaare mig det Værv jeg er overdraget; dog skal det bestandig være mit Formaal at handle efter bedste Overbevisning at saavel egen som enkeltes
40 Interesse skal være langt Borte, men bestandig have det Almindeliges bedste for Øie og saaledes skal jeg stræbe at jævne efter Evne, og nærer jeg det Haab at enhver af De ærede Medlemmer ogsaa bestræber sig for samme at vi felles kan beholde den Tiltro og Tillid vor Comune har viist os.

45 Jeg maa her gjøre Forsamlingen opmærksom paa at jeg under de Sager der i Dag skal foretages ingen Stemme har, men kun at foredrage og lede Forhandlingerne og give min Mening tilkjende, jeg skal - efter Evne og Overbevisning - lede samme til det bedste. Jeg vil heller ikke undlade at give den ærede Forsamling tilkjende at man endnu intet Reglemang har, jeg har anseet saavel de udnævnte
50 Formænd som Repræsentanterne for de Mænd at saadant ei er nødvendig og vil jeg ønske som jeg haaber at de maatte bestandig blive det, jeg vil derfor gjøre enhver opmærksom paa: at idet han taler han da reiser sig op og at ingen indfalder ham i Talen, naar denne er færdig, kan atter en anden ligeledes yttre sin Mening og saaledes fremdeles, dette er nødvendig naar Forhandlingerne skal
55 have sin medbørlige Orden; thi Orden og Vindskibelighed er bestandig Dyden i alle Forretninger.

Kilde

Folk og fortid. Tidsskrift for Herøy sogelag, 1937/1995.

60

Emner

Grunnloven, Kommunepolitikk, Norsk historie, Åpningstale

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/den-tillid-vor-comune-har-viist-os>

65